

Liviu Simion, președintele PSC

Realizarea la timp a proiectelor de investiții necesită predictibilitate, reducerea birocrăției și scurtarea termenelor de plată

Trei condiții sunt esențiale pentru realizarea proiectelor de investiții publice la termenul impus de autoritățile contractante, după cum apreciază Liviu Simion, președintele Patronatului Societăților din Construcții – PSC. Constructorii au nevoie de predictibilitate, de reducerea birocrăției și de scurtarea termenelor de plată.

“Autoritățile ar trebui să fie transparente și să comunice clar ce proiecte vor finanța și când. În felul acesta, constructorii își pot face bugete realiste și evită să blocheze resurse în proiecte amânate sau suspendate”, a subliniat domnul Simion. Impredictibilitatea în sectorul construcțiilor este atât legislativă, cât și financiară. Constructorii ajung în situația de a nu mai ști dacă un contract este sau nu finanțat. În plus, birocrăția excesivă le complică și mai mult activitatea. În special în cazul proiectelor publice, numărul de documente necesare pentru fiecare decont este uriaș. Situațiile de lucrări trebuie însoțite de un volum mare de acte, verificate de dirigințele de șantier sau de consultant, ceea ce prelungește procesul și întârzie plățile.

Constructorii solicită un fond de garantare

Participarea constructorilor la licitațiile publice a devenit tot mai dificilă, principala problemă fiind legată de garanțiile bancare necesare. Potrivit domnului Simion, băncile sunt din ce în ce mai reticente să emită astfel de garanții fără colateral în numerar sau bunuri. Situația afectează în special firmele mici și mijlocii, care nu dispun de suficiente resurse pentru a bloca sume consistente, dar și companiile mari, care, având mai multe proiecte simultan, se confruntă cu un volum uriaș de bani imobilizați. “Este o mare problemă și a devenit una dintre cele mai mari provocări în participarea la licitații. Patronatul a solicitat în mod oficial crearea unui fond de garantare care să vină în sprijinul constructorilor”, a subliniat Liviu Simion.

Licitații cu criterii imprevizibile și concurență tot mai mare

Pe lângă problema garanțiilor, constructorii se confruntă și cu criteriile de atribuire adesea

neclare și greu de îndeplinit. Cerința de experiență similară elimină automat multe firme românești, în condițiile în care anumite tipuri de lucrări – cum ar fi construirea de linii de metrou sau modernizarea porturilor – nu au mai fost realizate în România de mulți ani.

“În astfel de cazuri, firmele locale nu pot concura fără susținerea unor parteneri din afara țării”, a arătat liderul PSC.

Concurența la licitații a crescut semnificativ în ultimii ani. “Numărul ofertanților este mult mai mare decât acum doi-trei ani și va continua să crească, pe măsură ce vor fi mai puține proiecte disponibile”, a explicat domnul Simion.

În acest context, apar situații în care unele firme câștigă licitații oferind prețuri mai mici cu 30 – 40% decât valoarea estimată a contractului, fără a fi verificate riguros sursele de materiale sau sustenabilitatea ofertei. “E greu să concurezi cu astfel de firme”, a punctat Liviu Simion.

Contracte semnate fără finanțare asigurată

Problemele continuă și după atribuirea contractelor. Uneori, firmele constată că finanțarea nu este asigurată, deși au semnat contractul și s-au pregătit să înceapă lucrările. După semnarea contractelor, de multe ori, ordinul de începere a lucrărilor este emis cu mare întârziere, după ce se asigură fondurile necesare. Mai ales în ultimele luni s-a întâmplat să fie atribuite contracte, după care pur și simplu constructorul nu poate demara șantierul pentru că nu se știe dacă proiectul are sau nu finanțare. “Situația este foarte dificilă mai ales pentru firmele mici și mijlocii, care își fac bugete, pregătiri pentru a începe șantierul și se trezesc în situația în care plătesc oameni și utilaje degeaba, iar pe măsură ce timpul trece firmele acumulează pierderi”, a subliniat președintele PSC. Mai mult, semnarea contractului nu garantează că vor fi făcute plățile. În contracte apare un articol care precizează că dacă ministerul comunică beneficiarului că nu mai are bani, atunci contractul se suspendă de drept. Or, asta blochează activitatea constructorilor. Nici nu se pot îndrepta împotriva

Liviu Simion, președintele PSC

beneficiarului, care s-a asigurat prin includerea acestei prevederi contractuale. În astfel de condiții devine foarte dificil pentru o firmă de construcții să decidă ce face cu oamenii și utilajele alocate pentru contractul respectiv. Pe lângă lipsa finanțării, constructorii se confruntă cu întârzieri masive la plată, timp în care ei susțin proiectul și statul român. Întârzierile sunt cauzate nu doar de lipsa fondurilor, ci și de birocrăția excesivă și de modul complicat în care se derulează contractele.

Actualizarea prețurilor contractelor, îngreunată de lipsa datelor pentru unii indicatori

Procesul de actualizare a prețurilor depinde strict de clauzele fiecărui contract. Unele contracte au formule complexe de actualizare, bazate pe mai mulți coeficienți (materiale, utilaje, manoperă), dar altele au formule foarte simple, care nu reflectă realitatea costurilor.

La utilaje, de exemplu, costurile pot reprezenta o pondere foarte mare în bugetul proiectului, însă nu întotdeauna acestea sunt corect actualizate.

“Problemele apar atunci când nu există date suficiente pentru toți indicatorii, ceea ce generează discuții și blocaje”, a explicat Liviu Simion, președintele Patronatului Societăților din Construcții. ■